

Suvestinė redakcija nuo 2024-02-15

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [139-5746](#), i. k. 107110MISAK00B1-883

Nauja redakcija nuo 2024-02-15:

Nr. [B1-956](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-26000

**VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBINIŲ MĖGINIŲ PAĖMIMO LABORATORINIAM TYRIMUI
NURODYMŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. gruodžio 22 d. Nr. B1-883
Vilnius

Vadovaudamasis 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/625 dėl oficialios ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas), 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002, nustatančiu maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiu Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiu su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1381, ir 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. vasario 14 d. Komisijos reglamentu (ES) 2020/205, ir siekdamas užtikrinti vienodą mėginių ėmimo tvarką:

1. Tvirtinu Valstybinių mėginių paėmimo laboratoriniam tyrimui nurodymus (pridedama).

2. P a v e d u :

2.1. įsakymo vykdymą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Priežiūros departamentui ir jo apygardų priežiūros skyriams, Pasienio kontrolės departamentui ir jo apygardų pasienio kontrolės skyriams;

2.2. įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Priežiūros departamentui ir Pasienio kontrolės departamentui.

DIREKTORIUS

KAZIMIERAS LUKAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktoriaus 2007 m. gruodžio 22 d.

įsakymu Nr. B1-883

(Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktoriaus 2023 m. gruodžio 29 d.

įsakymo Nr. B1-956

redakcija)

VALSTYBINIŲ MĖGINIŲ PAĖMIMO LABORATORINIAM TYRIMUI NURODYMAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinių mėginių paėmimo laboratoriniam tyrimui nurodymuose (toliau – Nurodymai) nustatyti bendrieji maisto, viešai tiekiamo geriamojo vandens, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų ir pašarų mėginių ėmimo, vykdant valstybinę maisto ir veterinarinę kontrolę, laboratoriniams tyrimams reikalavimai.

2. Nurodymai skirti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) pareigūnams, atliekantiems valstybinę maisto, viešai tiekiamo geriamojo vandens ir veterinarinę kontrolę, ir ūkio subjektams, kuriuose atliekama valstybinė maisto ir veterinarinė kontrolė.

3. Nurodymuose vartojamos sąvokos:

3.1. **Atsarginis mėginys** – savininko pageidavimu valstybinio mėginio ėmimo metu, laikantis valstybinio mėginio ėmimo, pakavimo, plombavimo sąlygų, paimtas mėginys, kuris teisės aktų nustatyta tvarka paliekamas savininkui.

3.2. **Mėginys** – ėminys arba jo dalis, paruošta arba iš karto tinkanti tirti (bio)cheminiais, fizikiniais-cheminiais, mikrobiologiniais, jusliniais ir kitokiais būdais.

3.3. **Partija** – tam tikras vieno pavadinimo ir vienodų savybių produkcijos, pagamintos per tam tikrą laiko tarpą pagal tą pačią technologiją, kiekis.

3.4. **Taškinis mėginys** – produkto kiekis, paimtas iš siuntos arba jos dalies vienos vietos.

3.5. **Ūkio subjektas** – subjektas, vykdomas maisto tvarkymo, viešai tiekiamo geriamojo vandens ir pašarų tvarkymo veiklą.

3.6. **Valstybinis mėginys** – įgaliotojo pareigūno valstybinės kontrolės metu paimtas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų prekių mėginys.

3.7. **Stebėseną** – suplanuota stebėjimų ar matavimų seka, siekiant įvertinti maistą ar pašarus reglamentuojančių teisės aktų atitikimo būklę.

II SKYRIUS BENDRIEJI VALSTYBINIŲ MĖGINIŲ ĖMIMO REIKALAVIMAI

4. Valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės metu VMVT pareigūnai ima maisto, viešai tiekiamo geriamojo vandens, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų ir pašarų (toliau – produktai) valstybinius mėginius. Ūkio subjekto atsakingam asmeniui ar jo įgaliotam atstovui pageidaujant, valstybinių mėginių ėmimo metu atrenkamas atsarginis mėginys, kuris paliekamas savininkui. Kiekvienas mėginys turi būti užplombuotas VMVT plomba, turėti numerį, pritvirtintą etiketę, kurioje nurodomi mėginio atpažinimo duomenys ir paėmimo sąlygos, laikas, vieta. Valstybinis mėginys su mėginių paėmimo tirti aktu siunčiamas į paskirtą oficialiąją laboratoriją (toliau – laboratorija) laboratoriniam tyrimui.

5. Vykdamt ūkio subjektuose valstybinę maisto ir veterinarinę kontrolę, produktų mėginiai imami, vadovaujantis mėginių paėmimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

6. Produktų mikrobiologinei taršai įvertinti paimami 5 taškiniai mėginiai arba kitas atitinkamuose teisės aktuose nurodytas taškinių mėginių skaičius. Taškiniai mėginiai supakuojami atskirai ir jų bendras svoris turi atitikti teisės aktuose nurodyto mėginio svorį. Supakuoti taškiniai mėginiai sudedami į bendrą pakuotę ir plombuojami viena plomba.

7. Protrūkio ar apsinuodijimo maistu, stebėsenos, vartotojo skundo tyrimo atveju, jeigu nėra galimybės paimti maisto mėginį, vadovaujantis 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų, gali būti paimamas mažesnis mėginių skaičius ($n=4$, $n=3$, $n=2$, $n=1$). Paimtas mėginys turi būti ištiriamas dėl patogeninių mikroorganizmų. Į laboratoriją pristatomas ne mažesnis kaip 50 g svorio paimtas maisto mėginys vienos rūšies patogeniniam mikroorganizmui nustatyti, dviejų rūšių patogeniniams mikroorganizmams nustatyti – ne mažesnis kaip 100 g svorio maisto mėginys.

8. Laboratorija valstybinių mėginių laboratorinių tyrimų protokolus perduoda elektroninėmis priemonėmis atitinkamai VMVT Priežiūros ar Pasienio kontrolės departamentui, kuris, įvertinęs gautus tyrimų rezultatus, informuoja atitinkamą (-us) ūkio subjektą (-us), ir, nustatęs, kad ištirta produktų partija neatitinka teisės aktų reikalavimų, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nusprendžia:

8.1. VMVT Pasienio kontrolės kontrolės departamentas priima sprendimą importuojamų produktų siuntą uždrausti realizuoti, importuotoją įpareigoja per 60 darbo dienų siuntą grąžinti gamintojui, sunaikinti ar kitais būdais užtikrinti, kad neatitinkantis teisės aktų reikalavimų produktas nepatektų vartotojams;

8.2. VMVT Priežiūros departamentas ar jo apygardos skyrius pagal kompetenciją priima sprendimą dėl nesaugaus maisto produkto pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2013 m. liepos 19 d. įsakymą Nr. B1-487 „Dėl Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“; jeigu rinkai buvo tiekta kokybės, ženklinimo ir kitų teisės aktų reikalavimų neatitinkantis maistas ir teisės aktų reikalavimų neatitinkantis pašaras, priimamas sprendimas pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2013 m. sausio 18 d. įsakymą Nr. B1-12 „Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sprendimų dėl administracinių poveikio priemonių taikymo priėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

III SKYRIUS

VALSTYBINIŲ MĖGINIŲ TYRIMŲ APMOKĖJIMO TVARKA

9. Importuojamų produktų valstybinių mėginių tyrimų išlaidas apmoka importuotojas.

10. Ūkio subjektuose paimtų produktų valstybinių mėginių tyrimų išlaidas apmoka:

10.1. ūkio subjektas, kai:

10.1.1. valstybinių mėginių tyrimo rezultatai neatitinka teisės aktų reikalavimų,

10.1.2. valstybiniai produktų mėginiai paimti pagal informaciją, gautą iš teritorinių visuomenės sveikatos centrų ir Europos Komisijos,

10.1.3. paimtas 8.3 papunktyje nurodytas valstybinis mėginys,

10.1.4. valstybinis mėginys atrinktas maistui, pašarams įvertinti dėl paramos gavimo iš Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo;

10.2. VMVT, kai mėginys buvo atrinktas valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės tikslams ir nustatyti tyrimų rezultatai atitinka teisės aktų reikalavimus.

11. Ūkio subjektas mėginių tyrimų išlaidas apmoka ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tyrimų rezultatų gavimo dienos, jeigu tyrimą atlikusi laboratorija nenustato kitaip.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Laboratorija, atlikusi pašarų mėginio dėl genetiškai modifikuotų medžiagų nustatymo tyrimą, tyrimų protokolo išvadoje turi nurodyti ir informaciją apie šių tyrimų rezultatų atitiktį 2011 m. birželio 24 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 619/2011, kuriuo nustatomi oficialios kontrolės, kuria siekiama nustatyti, ar pašaruose nėra genetiškai modifikuotų medžiagų, dėl kurių atliekama leidimo suteikimo procedūra arba kurių leidimas baigė galioti, ėminių ėmimo ir analizės metodai, 6 straipsnio 1 arba 2 dalies reikalavimams.

13. VMVT Priežiūros departamentas:

13.1. gavęs iš laboratorijos 12 punkte nurodytų tyrimų protokolą, kurio išvadoje nurodyta, kad tyrimų rezultatai atitinka Reglamento (ES) Nr. 619/2011 6 straipsnio 1 dalies reikalavimus, nedelsiant turi užpildyti skubų pranešimą ir jį pateikti Skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistema;

13.2. iki kiekvieno mėnesio 5 dienos tyrimų protokolų, kurių išvadose nurodyta, kad tyrimo rezultatai atitinka Reglamento (ES) Nr. 619/2011 6 straipsnio 2 dalies reikalavimus, kopijas turi pateikti VMVT.

14. VMVT Europos Komisijai ir Europos Sąjungos valstybėms narėms turi pateikti 13.2 papunktyje nurodytą informaciją iki kiekvienų metų birželio 30 d. ir nedelsiant, jeigu tris mėnesius iš eilės gaunami genetiškai modifikuotą medžiagą patvirtinantys tyrimų rezultatai, neviršijantys mažiausios privalomos aptikimo ribos.

15. VMVT sprendimai skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-346](#), 2008-06-30, Žin., 2008, Nr. 77-3059 (2008-07-08), i. k. 108110MISAK00B1-346

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. B1-883 „Dėl Valstybinių mėginių paėmimo laboratoriniam tyrimui nurodymų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-739](#), 2011-11-28, Žin., 2011, Nr. 157-7464 (2011-12-23), i. k. 111110MISAK00B1-739

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. B1-883 „Dėl Valstybinių mėginių paėmimo laboratoriniam tyrimui nurodymų patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-331](#), 2015-04-10, paskelbta TAR 2015-04-10, i. k. 2015-05567

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. B1-883 „Dėl Valstybinių mėginių paėmimo laboratoriniam tyrimui nurodymų patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-284](#), 2016-04-05, paskelbta TAR 2016-04-06, i. k. 2016-07981

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. B1-883 „Dėl Valstybinių mėginių paėmimo laboratoriniam tyrimui nurodymų patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-956](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-26000

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. B1-883 „Dėl Valstybinių mėginių paėmimo laboratoriniam tyrimui nurodymų patvirtinimo“ pakeitimo